

27.04.2015

Sj/1

§ 420

V 5.5.2015, Tapanilan ala-asteen koulun ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollinen yhdistäminen

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunnan esitys

Nyt käsittelyssä olevat koulujen yhdistämisiä koskevat esitykset perustuvat Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen kokonaistarkasteluun. Alueella on tällä hetkellä 200 oppilaspaikkaa liikaa. Tapanilan ala-asteen koulu on pääosin yksisarjainen, eikä se vastaa tavoitteita yhtenäisestä, peruskoulun kaikki vuosiluokat kattavasta koulupolusta. Alueen kokonaistarkastelun tavoitteena on luoda koko Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueelle koulutuspoliittisia tavoitteita vastaavat koulutilat, ja siirtyä kohti koko peruskoulun kattavaa yhtenäiskoulua.

Palveluverkkotarkastelun ja saadun palautteen pohjalta opetuslautakunta on 24.2.2015 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi kahta hallinnollista yhdistämistä:

- Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen ja
- Töyrynummen ala-asteen koulu ja Suutarilan yläasteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2016 alkaen.

Opetuslautakunnan esitys Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisestä syntyi äänin 7–4 ja esitys Töyrynummen ala-asteen ja Suutarilan yläasteen yhdistämisestä yksimielisesti. Suutarilan alueen koulujen yhdistämistä koskeva esitys on erillisenä asiana tämän kokouksen esityslistalla.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 11 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa. Opetustoimen johtosäännön 5 §:n 1 mom. 10 kohdan mukaan opetuslautakunnan jaostojen tehtävänä on päättää oman kieliryhmänsä osalta koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista.

Tapanilan ala-asteen päärakennus ja sen yhteydessä oleva sivurakennus kuten myös kaikki Hiidenkiven peruskoulun nykyiset tilat jäävät yhdistyvän koulun käyttöön. Yhdistyvän koulun ja Maatullin ala-asteen 1–6-luokkien oppilaaksiottoalue on tarkoitus rajata Tapanilankaareen. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on tuoda opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätettäväksi ainoastaan esitys, jossa luovutaan Tapanilan ala-asteen 1920-luvulla rakennetusta puukoulusta. Siinä opiskelee tällä hetkellä kaksi luokkaa, yhteensä 46 oppilasta.

Tavoitteena yhtenäiset, vähintään kaksisarjaiset peruskoulut

Kaupunginhallitus on 30.3.2015 hyväksynyt opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteet. Niiden mukaan kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin, vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat.

Kaikki vuosiluokat kattava peruskoulu turvaa oppilaille yhtenäisen koulupolun, jossa ei tule niveltä 6. ja 7. luokan välillä. Oppilailla on samat aikuiset koko peruskoulun ajan, ja opettajia voidaan käyttää joustavasti eri vuosiluokkien opettamisessa. Kaksisarjaisuus tuo jokaisen vuosiluokan opettajalle työparin. Rinnakkaisluokat voidaan ryhmitellä joustavasti eri kokoihin opetusryhmiin, jolloin oppilaiden tarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon. Suuremmissa kouluissa toteutuvat paremmin monipuolinen kielivalikoima ja useat

valinnaisaineet, koska eri ryhmiin saadaan tarpeeksi oppilaita. Suurempi koulukoko ei tarkoita suurempaa ryhmäkoko.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja, ja ylimääräisistä koulutiloista luovutaan niillä alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti. Valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaan seuraavan kymmenen vuoden aikana rakennetaan viisi uutta peruskoulua ja peruskorjataan noin 60 koulua. Uudet koulut rakennetaan niille alueille, joilla uusien opetustilojen tarve on suurin: Kalasatamaan, Jätkäsaareen, Kruunuvuorenrantaan, Lauttasaareen ja Myllypuroon.

Oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Koulumatkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla kouluverkko vastaamaan oppilaiden muuttuvia palvelutarpeita ja tarkistamalla tilamitoitusperusteet ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-ala ei kasva strategiakaudella.

Tapanilan ala-aste on pääosin yksisarjainen, 220 oppilaan ala-aste. Se ei nykyisellään vastaa opetustoimen palveluverkolle asetettuja tavoitteita yhtenäisestä, vähintään kaksisarjaisesta peruskoulusta, jossa on kaikki vuosiluokat. Tapanilan alueella ei ole myöskään erityisiä perusteita erillisen, pienen ala-asteen säilyttämiselle. Tapanilan alue ylittää kaikilla sosioekonomisilla mittareilla kaupungin keskiarvon. Hallinnollinen yhdistäminen Hiidenkiven peruskoulun kanssa turvaa sen, että myös Tapanilan ala-asteen oppilaat saavat yhtenäisen, suunnitelmallisen, läpi peruskoulun jatkuvan koulupolun yhden rehtorin alaisuudessa.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen nykyinen palveluverkko

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueella on seitsemän koulua, joista viisi on ala-asteen kouluja, yksi yläasteen koulu ja yksi yhtenäinen peruskoulu. Jo nykyisin Tapanilan ala-asteelta ja Maatullin ala-asteelta siirrytään 7–9-luokille pääsääntöisesti Hiidenkiven peruskouluun. Siltamäen, Suutarilan ja Töyrynummen ala-asteilta siirrytään 7–9-luokille Suutarilan yläasteelle.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 544 oppilasta. Kouluissa on 16 pienryhmää, jotka palvelevat koillisen alueen oppilaita. Lisäksi on kaksi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen opetusryhmää. Painotettua opetusta on Suutarilan ala-asteella kolmannelta luokalta alkava musiikin opetus, Suutarilan yläasteella seitsemänneltä luokalta alkavat musiikki ja latina ja Hiidenkiven peruskoulussa seitsemänneltä luokalta alkava mediakasvatus. Painotetussa opetuksessa on syksyn 2014 tilastointipäivän mukaan yhteensä 232 oppilasta.

Osa koulujen oppilaista tulee ei-painotettuun yleisopetukseen muilta alueilta. Osa muualta tulevista oppilaista tulee naapurikouluista alueen sisältä. Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen koulujen yleisopetuksen oppilaista 82 % on Tapanilasta tai Tapulikaupungista.

Alueen kouluissa on 200 oppilaspaikkaa liikaa

Koulujen tarkoituksena on palvella oman alueensa väestöä. Koulujen mitoituksen määrittävät oppilaaksiottoalueen väestöennuste, opetustarjonta (mm. painotettu opetus) ja alueelta kouluun tulevien oppilaiden laskennallinen osuus. Tavoitteena on mitoittaa tilat niin, että kaikkien tilojen käyttöaste on hyvä.

Suutarilan, Tapanilan ja Tapulikaupungin alueen kouluikäisen väestön määrä on yhteensä 2 740 vuonna 2015. Määrän arvioidaan kasvavan 10 vuoden aikana 200:lla. Kasvusta 150 on ala-asteen ja 50 yläasteen oppilaita, ja se sijoittuu pääosin Tapulikaupungin alueelle. Kaupungin väestöennusteen mukaan Hiidenkiven peruskoulun ja Tapanilan ala-asteen oppilaaksiottoalueella asuvien 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa 24:llä ja yläasteikäisten määrä 89:llä koko tarkastelujakson aikana. Maatullin ala-asteen oppilaaksiottoalueella 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa 84:llä.

Alueelta siirtyy noin 520 oppilasta opiskelemaan muille alueille koko kaupunkia palveleviin kouluihin. Poistuma on 19 % alueella asuvista oppilaista. Lähikoulupaikkojen tarve vuosina 2015–2024 on siten laskennallisesti 2 200–2 400.

Alueen kouluissa on yhteensä 2 919 oppilaspaikkaa. Koulutilaa on varattava alueella olevaan koko kaupunkia palvelemaan painotettuun opetukseen, erityisluokille ja valmistavalle opetukselle. Painotettuun

opetukseen ja pienryhmiin varataan lähikoulupaikkalaskelmissa noin 450 oppilaspaikkaa, mikä on osin laskennallista ja osin perustuu toteutuneisiin oppilasmääriin. Varaus on 15 % koulutilan kokonaismäärästä.

Alueen kouluissa on siten yhteensä noin 2 465 oppilaspaikkaa lähikoulun valitseville oppilaille. Tänä lukuvuonna painotetussa opetuksessa ja pienryhmissä on yhteensä 401 oppilasta, joten lähikoulupaikkoja on em. enemmän käytettävissä.

Lähikoulupaikkojen tarpeen ja käytössä olevien oppilaspaikkojen vertailun perusteella alueen kouluissa on yhteensä noin 200 oppilaspaikkaa liikaa seitsemän vuoden ajan. Tämän jälkeen liikatilan määrä vähenee alueen väestönkasvun seurauksena.

Opetuksen, hallinnon ja oppilashuollon resurssit paranevat

Koulun käytettävissä olevien resurssien laskenta pohjautuu koulun oppilasmäärään. Jokainen oppilas tuo koululle resursseja opetukseen, koulunkäyntiavustukseen, oppilashuoltoon ja koulusihteeripalveluihin.

Rehtorin virkaan tarvitaan noin 200 oppilasta. 200 oppilaan koulussa rehtorilla on johtamistyön ohella paljon opetustunteja. Opetustuntien määrä vähenee koulun oppilasmäärän kasvaessa siten, että suuressa koulussa rehtorilla on vain muutama tai ei ollenkaan opetustunteja. Tällöin rehtorilla on mahdollisuus keskittyä kokonaan johtamiseen.

Oppilashuollon mitoitus on 1 000 oppilasta / psykologi ja 780 oppilasta / kuraattori. Kouluterveydenhoitajien mitoitus on 630–650 oppilasta / terveydenhoitaja. Koulusihteerien mitoitus on koulumuodosta riippuen noin 500 oppilasta / koulusihteerin.

Tapanilan ala-asteella on tällä hetkellä 220 oppilasta. Se ei mitoituksen mukaan riitä täysipäiväisiin, vain omassa koulussa työskenteleviin psykologeihin, kuraattoreihin ja terveydenhoitajiin. Yhdistyvän koulun oppilasmäärä tulee olemaan noin 900, mikä turvaa täysipäiväisen oppilashuollon henkilöstön. Koulussa tulee olemaan päätoiminen rehtori ja virka-apulaisrehtori.

Hallinnollinen yhdistäminen tuo myös säästöjä

Talouden tasapainosta tulee huolehtia toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja -menetelmiä. Peruspalveluiden vaikuttavuutta tulee parantaa, jotta strategiaohjelman mukaiset talouden tasapainotavoitteet saavutetaan.

Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisellä ja suunnitelluilla tilamuutoksilla arvioidaan säästettävän vuosittain

- hallinnollisia kuluja noin 140 000 euroa
- tilavuokria (sisältäen siivouksen) noin 47 000 euroa.

Kokonaissäästö on 187 000 euroa vuodessa. Yhdessä Suutarilan alueen koulujen hallinnollisen yhdistämisen kanssa säästöä syntyy alueella noin 500 000 euroa vuodessa.

Koulujen yhdistäminen tuo joustoa tilojen käyttöön - yhdistettävien koulujen etäisyys 400 m

Koulujen yhdistäminen tuo tiiviin ja yhteisöllisen alueen koulunpitoon lisää joustavuutta, mikä monin tavoin tukee hyvää kasvua ja oppimista. Sekä opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2014 että kaupunginhallituksen päättämässä opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteissa korostetaan yhtenäisen perusopetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–9. Jatkumo ensimmäiseltä luokalta perusopetuksen viimeiselle luokalle on myös kansallisten linjausten mukainen.

Yhdistyvän koulun oppilasmäärä on noin 900. Ensimmäisellä luokalla aloittavien oppilaiden enimmäismäärä lukuvuodelle 2015–2016 on Tapanilan ala-asteella 25 ja Hiidenkiven peruskoulussa 67 (yhteensä 92 oppilasta). Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätös yleisopetuksen enimmäisoppilasmäärästä perustuu alueella asuvien koulutulokkaiden määrään. Jos alueella asuu tai sinne muuttaa enemmän lapsia, oppilasmäärä saa ylittyä. Jokaiselle taataan paikka lähikoulusta.

Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun välinen etäisyys on 400 metriä. Koulujen yhdistyminen mahdollistaa tilojen joustavamman käytön. Tapanilan ala-asteen päärakennus ja sen yhteydessä oleva sivurakennus jäävät uuden yhdistyvän koulun käyttöön. Opetus- ja kulttuuriministeriö on viime syksynä myöntänyt 240 000 euron avustuksen päärakennuksen sisäilmakorjaukseen. Jos valtuusto hyväksyy koulujen hallinnollisen yhdistämisen, opetusviraston tarkoituksena on esittää opetuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle Tapanilan ala-asteen 1920-luvulla rakennetusta puukoulusta luopumista. Siinä opiskelee nyt kaksi luokkaa, joissa on yhteensä 46 oppilasta.

Alueen oppilaaksiottorajoja on tarkoitus tarkistaa Maatullin ala-asteen suuntaan, mikä pienentäisi jonkin verran yhdistyvän koulun oppilasmäärää.

Koulujen vakinaiselle henkilöstölle riittää opetustunnit yhdistyvässä koulussa. Uudelle koululle on tarkoitus tehdä yhteinen opetussuunnitelma, joka otetaan käyttöön samaan aikaan kun kaikissa kouluissa siirrytään uusiin opetussuunnitelmiin 1.8.2016.

Yhteistyö, kuuleminen ja palautteet

Palveluverkkotarkastelu on tehty yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen, tietokeskuksen, varhaiskasvatusviraston ja opetusviraston ruotsinkielisen päivähoidon kanssa.

Alueen koulujen johtokunnilta ja oppilaskunnilta pyydettiin lausunnot ehdotuksista 17.11.2014 mennessä. Johtokunnilla oli yhteinen tilaisuus 6.10.2014, jossa tarkasteltiin lähtötietoja ja ehdotuksia.

Tapanilan ala-asteen johtokunta vastustaa ehdotusta Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun yhdistämisestä kuten myös puukoulusta luopumista. Tapanilan ala-asteen oppilaskunnalla ei ole mitään sitä vastaan, että koulut yhdistyisivät, kunhan kaikki Tapanilan ala-asteen nykyiset rakennukset ovat jatkossakin oppilaiden käytössä. Hiidenkiven peruskoulun johtokunta puoltaa alueellisesti yhtenäistä peruskoulua ja edellyttää, että Tapanilan ala-asteen koulutilat pysyvät käytössä. Myös oppilaskunta kannattaa koulujen yhdistymistä. Maatullin ala-asteen johtokunta puoltaa oppilaaksiottoalueen rajan siirtämistä Tapanilankaareen. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan esityksen liitteinä.

Koulujen henkilökuntaa kuultiin 18.10.2014 Maatullin ala-asteella, 4.11.2014 Hiidenkiven peruskoululla ja 5.11.2014 Tapanilan ala-asteella.

Asukastilaisuus pidettiin 23.10.2014 Hiidenkiven peruskoululla. Tilaisuudesta ilmoitettiin ennakkoon lehti-ilmoituksin sekä oppilaiden koteihin Wilma-tiedotteilla. Asukkailla on ollut mahdollisuus antaa palautetta mm. sähköisen palautekanavan kautta. Palautteet ja niihin annetut vastaukset sekä muut kannanotot ovat esityksen liitteenä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

27.04.2015

Sj/1

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Tietoja oppilasmäärästä, väestöstä ja tiloista
- 3 Hiidenkiven peruskoulun johtokunnan lausunto
- 4 Hiidenkiven peruskoulun oppilaskunnan lausunto
- 5 Tapanilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Tapanilan ala-asteen oppilaskunnan lausunto
- 7 Maatullin ala-asteen johtokunnan lausunto
- 8 Asukaspalautteet ja muut kannanotot

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 31

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Käsittely

24.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki seuraavan vastaehdotuksen: "Tapanilan ala-astetta ja Hiidenkiven peruskoulua ei yhdistetä hallinnollisesti."

Kannattaja jäsen Jalovaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Leonin vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

jäsenet Ekman, Korolainen, Nordman, Palm, Raittinen, Rydman, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 4

jäsenet Jalovaara, Leoni, Nyman, Razmyar

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus äänin 7-4.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

27.04.2015

Sj/1

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi
Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 27.01.2015 § 4

HEL 2014-013453 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto esitti opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Tapanilan ala-asteen koulu ja Hiidenkiven peruskoulu yhdistetään 1.8.2016 alkaen yhtenäiseksi peruskouluksi.

Käsittely

27.01.2015 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki seuraavan vastaehdotuksen: "Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto ei esitä Tapanilan ala-asteen ja Hiidenkiven peruskoulun hallinnollista yhdistämistä. Samalla nykyinen puukoulu säilyy opetuksen käytössä."

Kannattaja jäsen Jalovaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Leonin vastaehdotus

Jaa-äännet: 4

jäsenet Palm, Raittinen, Rydman, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 4

jäsenet Jalovaara, Leoni, Nyman, Razmyar

Tyhjä: 1

jäsen Korolainen

Äänten mentyä tasan 4-4 (1 tyhjä) hyväksyttiin esittelijän ehdotus, jota puheenjohtaja Krohn äänesti.

16.12.2014 Pöydälle

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.04.2015

Sj/1

25.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Mauno Kemppi, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363
mauno.kemppi(a)hel.fi
Leena Lakovaara, aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
leena.lakovaara(a)hel.fi